

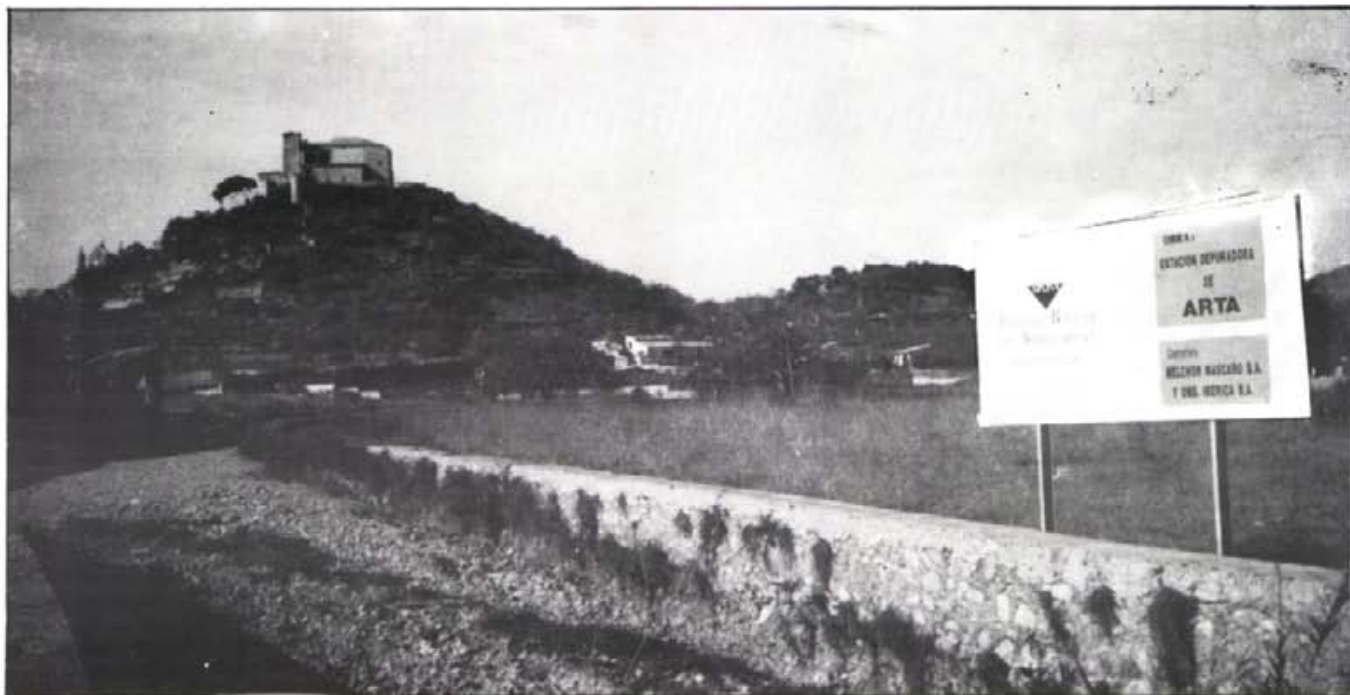
BELLPUIG

ARTÀ

PRENSA
ARTÀ

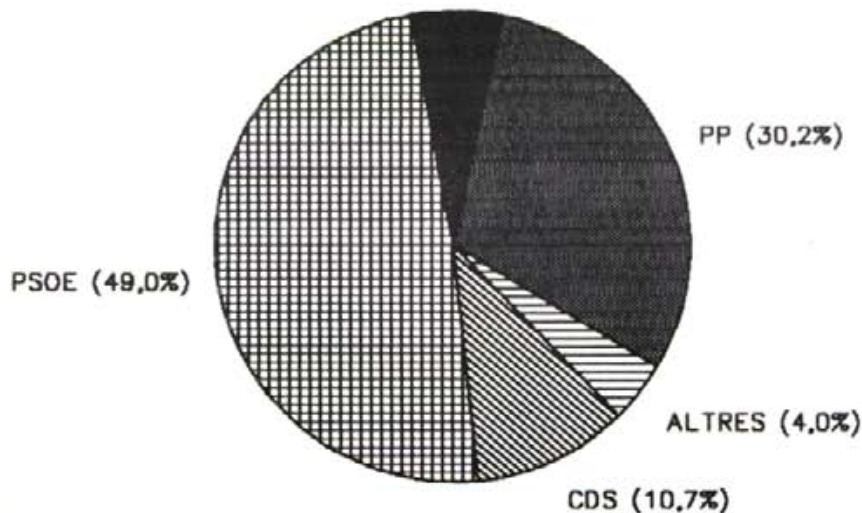
11 NOVEMBRE 1989 Nº 17 -VI EPOCA- ANY XXX REVISTA QUINZENAL

LA DEPURADORA EN MARXA

REPARTIMENT DELS VOTS DELS ARTANENCS ELECCIONS GENERALS 1989

IU (2,7%) PSM (3,4%)

sumari

*DEPURADORA

Informe pel sistema de llacunatge forçat.
(Planes 6 i 7)

*ELECCIONS GENERALS

Comparació de resultats 1986-1989 (plana 3)

*UNA XERRADA AMB...

Fra. A. Terrassa, missioner a N. York (plana 8)

*NOTICIARI

*XERRIM-XERRAM

*ESPORTS

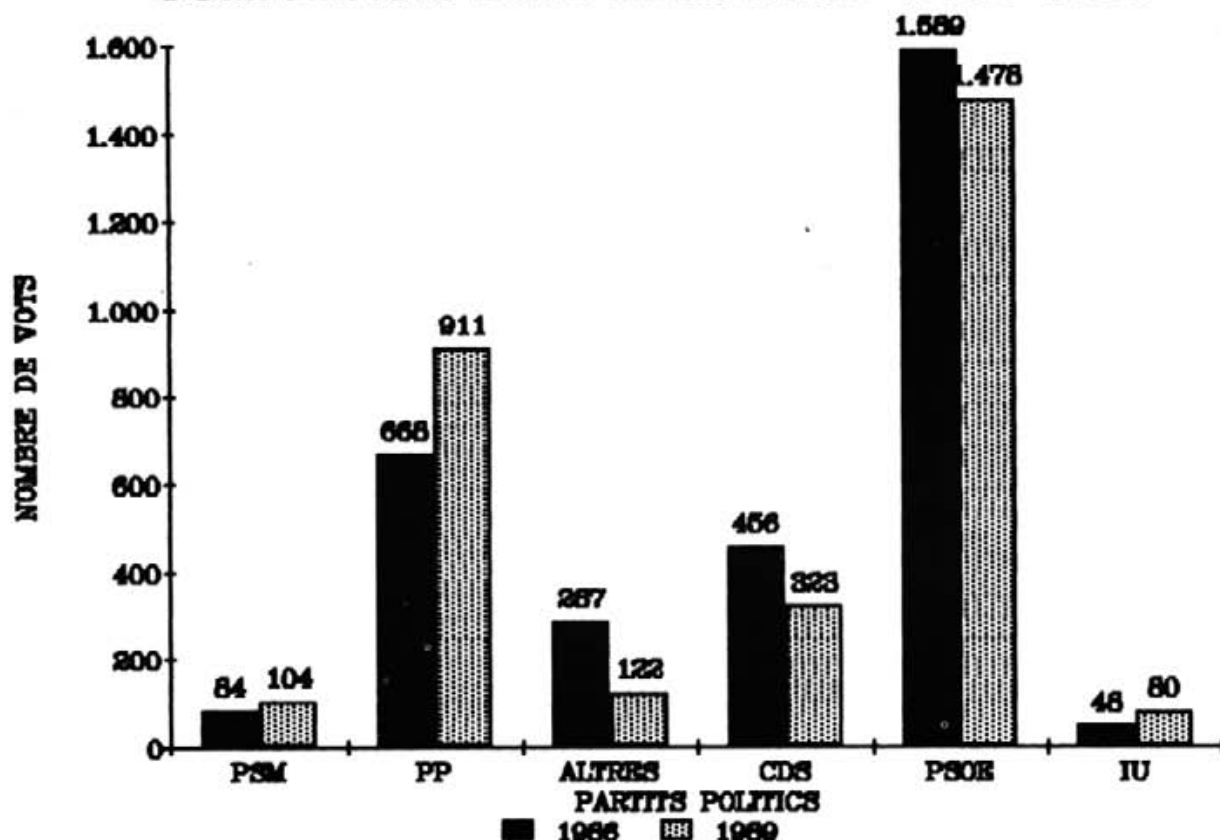
*DE LA COLÒNIA

*MES COL.LABORACIONS

ELECCIONS GENERALS 1989

COMPARACIO DELS RESULTATS 1986-1989

POCS CANVIS EN EL MAPA POLÍTIC ARTANENC

Amb els 1478 vots que ha obtingut, el PSOE es mantén com la força política més votada en el nostre municipi, encara que ha davallat respecte a les votacions de 1986 més de 100 vots. En un primer anàlisi aquests vots pareix que han anat a passar a altres formacions d'esquerrres com el PSM (el qual ha pujat 20 vots) i Esquerra Unida, que n'ha pujats 34.

Però sens dubte aquí on hi ha hagut més moviment respecte a les anteriors eleccions és en el PP i en el CDS. El PP és el partit més beneficiat amb una pujada de més de 200 vots i el CDS el més perjudicat en una pèrdua de 133, els quals es suposa que han anat a parar al PP.

Malgrat tots aquests canvis aparents, al fons pareix que no hi ha hagut canvis notables en el mapa polític artanenc ja que la proporció de vots de conservadors i progressistes es mantenen com sempre.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL
Nº 17-11 DE NOVENBRE-89.

REDACCIO
I ADMINISTRACIO:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª ARTA

Dipòsit legat: P.M. 57-1969

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
C/ Ciutat, 55. ARTA.

HAN COL·LABORAT EN AQUEST NÚMERO:

C. Obrador, G. Bisquerra, J. Adrian, R. Umbert, A. Picazo,
B. Tous, A. Genovard, P. Ginard.

ADMINISTRADOR:

G. Bisquerra (Tf. 562288). Col·laboren: C. Guerrero, Mª A. Sureda.

el nostre entorn

MANIFEST PER MONDRAGÓ

Més de cinquanta entitats i organitzacions convocaren la concentració realitzada el passat diumenge a Santanyí en defensa de la conservació de Mondragó i rebutjant la seva urbanització. Allí es va llegir el següent manifest. BELLPUIG l'ha trobat prou interessant com per publicar-lo íntegrament.

Amigues i amics:

Una vegada més, des de tots els racons de l'illa, ens congregam a un indret concret, per a enfrontar-nos a la mateixa amenaça de sempre: la que atempta contra la dignitat col·lectiva, posant en perill la supervivència de la nostra identitat i dels nostres recursos, naturals i econòmics alhora. És l'avanç sistemàtic d'un procés, premeditat i provocat, que tindrà unes conseqüències ben clares, convertint-nos en uns externs dins la nostra pròpia casa. Ens han canviat els pirates que antany saquejaven les marines, sembrant la desolació, pels mercaders del territori, que car altra fan la mateixa endemesa. Ens embabaien amb quatre mirallets monetaris (tal com ho feien els colonitzadors amb els pobles amerindis), i els donam a canvi una terra que no té preu, bella com el fons de la mar, que s'engalana d'orgull amb la gràcia i la personalitat que, segle rera segle, li han conferit els esforços ininterromputs de generacions més responsables que la nostra.

No som aquí només per Mondragó. Aquest és un acte de solidaritat amb altres contrades que han topat amb el mateix malfat: just a veïnat s'Algar, sa Punta i es Camp Roig, criden de ràbia cap a la mar de l'Alguer; els gemecs de Capocorb s'escampen per la dilatada marina; el plany de sa Canova s'enfila pels cingles de Ferrutx; les cales de Manacor sangloten al caire de la plana tabular; mustien el seu fullatge les oliveres de Tuent, i l'udolar de Llucalcari es perd envers la immensitat blavosa dels Columbrets.

Els carnisers del paisatge troben adesiara com a fidels aliats, els que gestionen els nostres recursos, que, abusant del poder que els va ser confiat, permeten la creació de "ghettos" turístics, en un moment en que la primera indústria de l'illa comença a trontollar per l'excés d'oferta. Com a reclam utilitzen la bellesa que han de sacrificar: Mallorca els agrada neta i l'espolsen per tot arreu, i amb l'agitació i el terrabastall de la seva maquinària d'agranar, intenten ofegar el crit de la nostra desesperació.

L'any passat trencaren la pau de sa Barca Trencada. Ara, la seva paraula omnipotent dicta sentència per Mondragó, la mateixa Mondragó que feien vigilar els honorables jurats de la vila l'any 1390, la que els santanyiners de 1513 utilitzaven per a amarrar fibres vegetals: "Item, en la vila de Santanyí, no pogan esser amarrats ni axugats los llins y cañoms de los naturals y moradores de dita vila, sinó en lo stany dit d'en Mondragó". La mateixa Mondragó que va visitar el virrei Lluís Vich l'any 1585, la mateixa que el 1784 va esser cartografiada en el mapa del cardenal Despuig, la que va trepitjar tants d'anys en Guillem Metge, la mateixa que coneixen pam per pam l'amo en Joan Escolà de s'Alqueria Blanca i en Baltasar Cenrí de Santanyí, la que han cantat els poetes de la vila, la que tots nosaltres duim al cor, perquè val infinitament més que els sis miserables reflectors del camp de futbol, amb els quals voldrien comprar el nostre silenci.

¿Què saben ells de la seva bellesa, dels seu boscatge de ciprells i sivines, de les seves antigues sínies, dels estanys on nia la fotja? No en saben, absolutament res, i venten als vuit vents del món la vergonya de la seva ignorància. L'única verdor per la qual senten vertadera devoció és petita i de paper. Per una banda s'hi perfila estampa un paisatge de les Canàries, i per l'altra la cara ampliada de Don Benito Pérez Galdós.

Alcem el crit del seny i de la justícia contra aquesta guàrdia de vándals sense escrúpols, que malmet el nostre país i en fa pica de porc, que grufa la terra dels nostres avantpassats, i viola la penombra dels pinars, que immola les darreres cales verges i que arrasa els vestigis del passat.

No us deixeu enganar pel seu llenguatge ambigu: quan parlen de crear riquesa, pensen en un quern de sarrons saturats; quan diuen que generaran treball, deven tenir present l'àmplia tasca de les futures generacions que intentaran reconstruir els seus desgavells.

Que tinguin ben clar aquests gereus del feudalisme que els que som aquí, i molts més que no hi són, no els jurarem mai ni vassallatge ni homenatge. Que no oblidin mai que no som els seus xotets de cordeta ni els seus cans, que baven ajupits i grunyint de plaer. Que sàpiguen que estam farts de destruccions amparades per la legalitat, i que cada un dels seus nous atemptats, topàrà amb la força de la raó i de la llibertat, perquè sabem que és la llei que ha d'estar al servei del poble, i no el poble al servei de la llei. Que se'n temin d'una vegada que el nostre país s'estima més esser cap d'arengada que coa de pagell. Que sàpiguen que els amants del progrés i de la modernitat som

nosaltre i no ells, i que s'acosta, amb passes de vianant content, el dia que quedaran més totsols que la una, perquè nosaltres feim nostre l'eximpli medieval de la mata de joncs: els seus brins, d'un en un, són bons d'arrabassar, però el que provi d'arrencar la jonquera sencera, perdrà l'all i les magranes.

En aquest litigi no hi haurà guanyadors i perdredors. Una de dues: o hi guanyarem tots o tots hi perdrem.

Hi ha hagut moments històrics en què un home ha donat, noblement i generosa, la vida per salvar el seu poble, però tots estam d'acord amb Salvador Espriu, en què "mai no ha de morir tot un poble per un home sol".

VISCA MONDRAGÓ!

VISCA MALLORCA!

A Santanyí, 5 de novembre de 1989

INSTAL·LACIONS

M. Mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34 - B
Tel. 56 27 10
ARTA (Mallorca)

GERALD VINCENT Escola d'idiomes

- * Anglès, Alemany, Francès i Català
- * Spanish (FOR FOREIGNERS)
- * Recuperació i reforç EGB, BUP, COU
- * Preparació Examens Cambridge.

Plaça Conqueridor, 11 - ARTA

millor.

G.A.T. 820 Telex 69565 VGOR E
Calle Binicarella 12 - Tels. 585515/52
CALA MILLOR

OFERTAS ESPECIALES

GALICIA Y ASTURIAS, del 18 al 25 de Noviembre	47.900
EXTREMADURA Y PORTUGAL del 6 al 10 de diciembre	43.500
SUIZA, del 7 al 10 Noviembre	38.500
VALLE DE ARANLOURDES Y ANDORRA del 12 al 15 octubre	29.900
(Estos precios incluyen: avión ida y vuelta, hotel xxx, traslados, visitas con guía acompañante).	

ESPECIAL ISLAS CANARIAS

TENERIFE, 12 noches	34.200
SUR GRAN CANARIA, 12 noches	32.600
COMBINADO DOS ISLAS, 12 noches	36.300

Carretera Cala Agulla 17
Tels. 564017-564300- CALA RATJADA

Venta de billetes de avión y barco
Nacionales e Internacionales
Excursiones programadas, etc.

EGIPTO 10 días, incluye 4 de crucero 117.000
BASILEA, avión ida y vuelta. 25.000
Todos los jueves

CHARTERS NACIONALES

MALAGA, ida	5.900
TENERIFE, ida	16.000
SANTIAGO, ida	11.000
MDRID, ida	7.500
BARCELONA, ida	4.250

LOS MISMOS DESTINOS POR SU ORDEN

Ida y vuelta	10.900
	26.000
	21.000
	14.000
	8.000

LA SOCIETAT COLOMBÒFILA MISATGERA D'ARTÀ CUMPLEIX 25 ANYS. El sopar es va celebrar el 25 aniversari d'aquest grup congregà més de 300 persones entre socis, col·laboradors i amics. També assistiren Sebastià Mas, president de la Federació Territorial de Balears i el Batle M. Pastor.

La Societat té 18 socis, els quals són propietaris de 200 coloms per hom. A més dels socis, unes 200 persones col·laboren habitualment amb ells.

Pertanyen a aquest grup la parella Riera-Ginard, actual campiona de "Gran Fons" del grup de Mallorca.

NIT DE TEATRE

El passat dissabte dia 4 a les 8 del vespre, el grup de teatre IGUANA va representar i estrenar l'obra titulada "MYOTRAGUS" al insòlit marc de Ses Païsses.

La representació resultà prou interessant i presenciada per nombroses persones, la majoria joves, que s'ho passaren bé malgrat molts no ho pogueren veure d'aprop degut al reduït espai que resta davant l'entrada del Talaiot.

Així i tot es pot dir que la vetlada fou un èxit i que la gent va gaudir de l'espectacle.

INAUGURACIO

El passat dia 20 d'octubre tingué lloc la inauguració de les noves dependències de l'Auto Escola GILL, al carrer Gran Via 44, on era abans la seva fusteria.

Dit local consta d'una recepció o informació, despatx per atendre la gent en particular, sala per l'escola amb modernes instal·lacions i taules particulars, una sala d'informàtica amèn de tot el necessari pel bon servei als clients.

No cal dir que es va obsequiar a tothom amb un bon refresc.

Enhorabona.

ALTRA INAUGURACIO

El dia 21 a l'horabaixa es va inaugurar una tenda destinada a la venda de tota classe de plantes, rams i objectes de regal, al carrer de la Vinya nº 20, la qual és regentada per na Lita Botellas, molt coneguda dins el nostre poble pel seu bon quefer on ha fet feina, abans a Ca's Moló i darrerament i durant molt de temps a Foto Torres. Ara ha cregut més convenient tenir negoci a casa i hem de dir que els ha quedat el local una meravella.

Durant tota la vetlada la tenda va romandre plena de gent que volgué sumar-se a la inauguració, la qual va ho va poder celebrar amb un abundós refresc.

Sort i enhorabona.

ESCLAFITS I CASTANYETES A MADRID

Els dies 2, 3 i 4 de novembre la nostra agrupació local "Esclafits i Castanyetes" es desplaça a Madrid on va actuar al "Centro Cultural de San Blas", "Centro Cultural de Viválcara" i "Plaza de la Elipa".

D'aquesta manera el nostre folklore mallorquí i concretament l'artanenc, haurà estat conegut i aplaudit a la capital de l'Estat Espanyol.

*Pinturas - Esmaltes - Lacas
Montajes Carpinteria*

E.P.

PEDRO GINARD MATAMOROS

C/. Henán Cortés, 3 - Tel. 562131 - ARTÀ (Mallorca)

**endevineta
d'en Pere Xim**

**Solució al nº 16:
Ses eleccions.**

INFORME

DEPURADORA pel sistema de llacunatge forçat

Era devers l'any 85 quan l'Ajuntament encarregava el projecte de llacunatge per a la depuració de les aigües residuals del nostre poble a l'empresa GEMA S.A.

Es ara quan les màquines pareix que han començat a bramular devers el Millac on es pensa ubicar la dita depuradora. Als menys així ho diu el gran cartellot que el IBASAN (Institut Baléar de Sanejament) ha col·locat ben al davant de l'escorxador a l'altra part del torrent. Diven que per la primavera del 90 ja ha de funcionar i que no farà gens d'olor. Dèu els escolti!

D'aquest projecte en volem treure una sèrie de dades pel coneixement de tothom:

-Encara que la població d'Artà està establitzada en 5.300 hab., el disseny de la depuradora està estimada en una possibilitat d'uns 7.000 hab.

*El capdal estipulat d'entrada serà per a una dotació teòrica de 150 l/hab. i dia de:

$$Q = 7.000 \times 0.15 = 1.050 \text{ m}^3/\text{dia}$$

-Per altra part, pareix que les aigües residuals d'Artà no donaran problemes a l'hora de la seva depuració segons les anàlisi fetes.

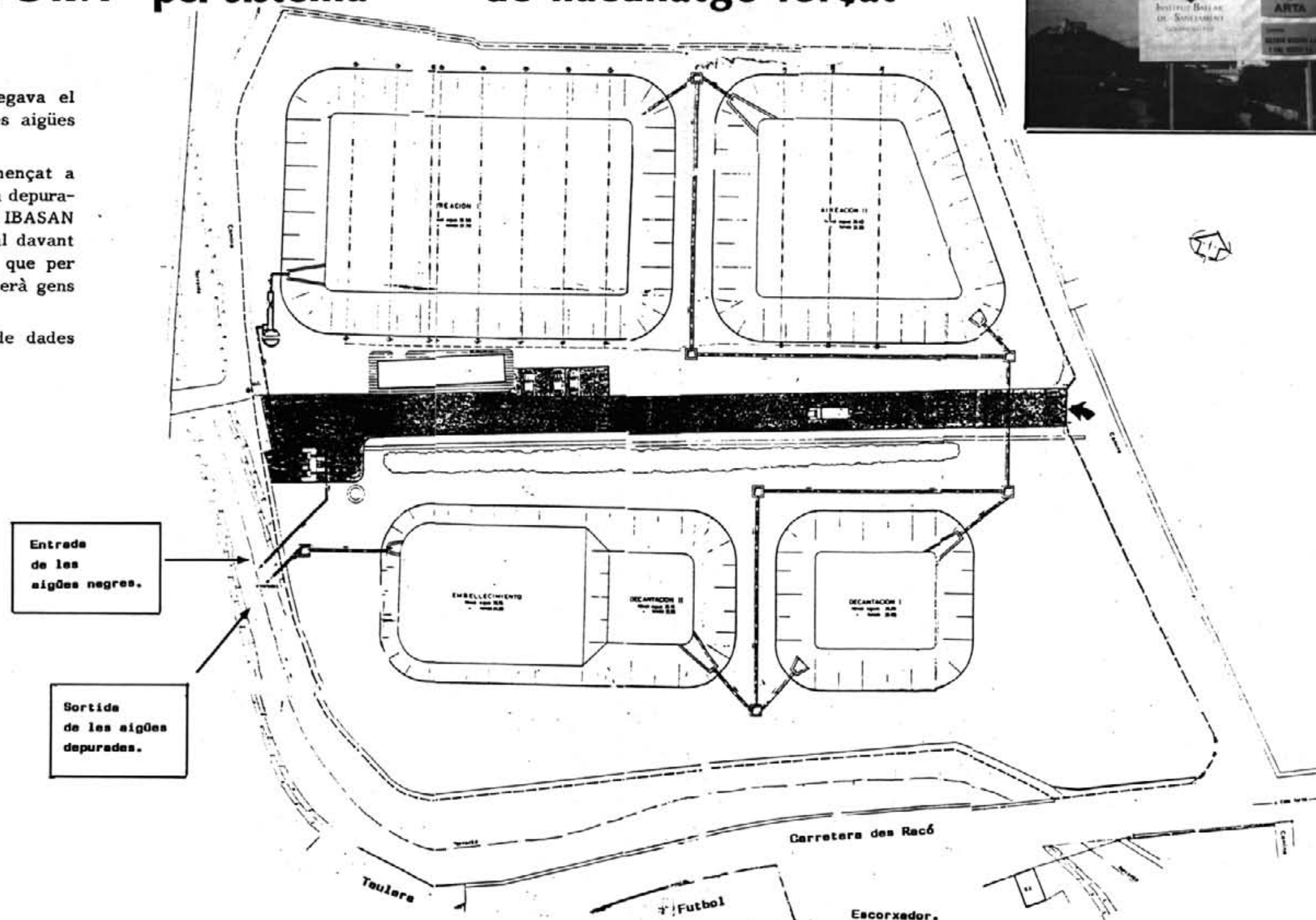
*El sistema de depuració consisteix en fer passar l'aigua residual per un sistema de llacunatge amb una aireació prèvia essent el temps de retenció de l'aigua dins elles d'una setmana aproximadament amb absència d'olors desagradables.

-A la "siquia" hi haurà doble recolector en els seus primers 30 mts.: un aeri on es reculliran les aigües negres; i un altre per terra per on passaran les aigües de pluja evitant-se així colepsar les llacunes en cas de torrentada.

*Les característiques i distribució de les llacunes les podeu veure al planol adjunt que ja ne's una remodelació del primer.

-Les dues primeres llacunes tendran un sistema de difusió d'aire per iniciar el procés de depuració de les aigües negres. Pel seu propi pes passarà a les dues llacunes següents anomenades de decantació que,

una vegada depurada ja l'aigua de forma natural (aire i sol) passarà a la llacuna final d'embelliment on hi haurà peixos que acabaran amb el procés. Les aigües tornaran al torrent completament depurades per poder ser emprades per regar.

*Una altra característica és l'únic vial central que donarà accés a la depuradora on s'hi entrarà per la camada que va al Serral. La caseta central serà habilitada per oficina i habitatge pel guardià encarregat de la cura de les instal·lacions.

-En els espais lliures es plantaran arbres i es sembrarà gespa per embelliment i ocupació de la zona. Tota la finca serà vallada

*Es preveu un moviment de terra de:
28.267 m³ d'excavació en buidar.
1.497 m³ de terraplè compacte.
7.321 m² de rasants del terreny.

Es preveuen unes despeses aproximades d'uns 100 milions de pessetes que la C.A. finançarà. L'Ajuntament d'Artà amortitzarà el 50 % en un plaç de 10 anys.

La construcció va a càrrec d'una empresa mallorquina (Melsion Mascaró), i la part tecnològica la farà O.M.S. Ibèrica.

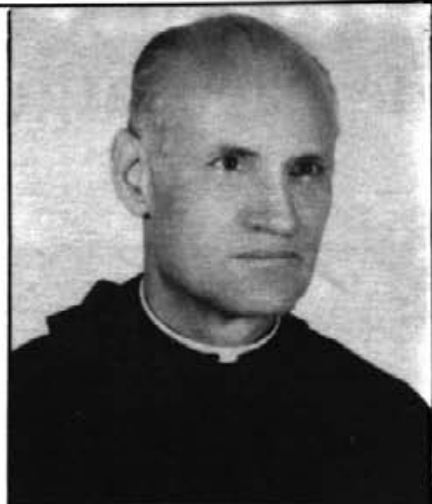

una xerrada amb ...

Fra. ANTONI TERRASSA LL. missioner a N. York

Feia ja uns anys que BELLPUIG tenia ganes de fer una entrevista al P. Antoni Terrassa, aprofitant una de les seves estades estiuenques entre noltros, però un any rera l'altra ens passava. Enguany al mes d'agost aprofitarem que descansa a la Colònia de Sant Pere i mantinguem una conversa asseguts a la fresca d'un horabaixa a la casa del seu nebot en Rafel Nonga (el carnisser). El P. Antoni és el germà petit d'en Francesc, Miquel, Rafel i Llorenç Nongues. Nasqué a Artà el 2 d'agost de 1922, té per tant 67 anys. Va estudiar al col·legi de La Porciúncula i feu el noviciat a Cura. Cantà Missa Nova el 13-4-47 i el seu primer destí fou la mateixa Porciúncula com a professor d'humanitat del col·legi.

P. Terrassa, de la Porciúncula cap a on i quan?

El meu proper destí ja fou a Amèrica, concretament a Texas, on hi vaig estar 14 anys. Després a Mèxic (18 anys), i ara a Newark, àrea metropolitana de New York.

Quina ha estat la feina com a missioner?

He tingut 2 objectius fundamentals: la formació de grups de Pastoral i la formació d'un conjunt musical d'instruments de corda. Amb aquest grup anàvem des de Mèxic a Texas a cantar a la seva gran festa de la Hispanitat, el 12 d'octubre.

Quina casta de música tocaven?

Quasi tot música mariachi i ball folklòric mexicà.

On va aprendre la música?

Jo només vaig aprendre el solfeig a Artà, de mans del meu germà en Llorenç, però m'agrada molt la música i el poc que sabia ho vaig trasmetre al grup que vaig formar amb els mexicans.

Actualment on desenvolupa la seva feina?

Estic de rector a la parròquia Inmaculat Cor de Maria, d'exclusiva parla hispana, situada a la part llevant de la ciutat de Newark. Té uns cinc cents mil habitants dels quals el 40% són hispanos, el 35 % negres i el 25% de diversos indrets.

Es gent rica o més bé pobre?

Ni una cosa ni l'altra, són més bé de classe mitja.

Quins sacerdots són a dita parròquia, i en quins idiomes celebren?

Tenc dos companys, el P. Jordi Oliver, de Muro, i el P. Florencio Rodríguez, de Texas, i les celebracions les feim en castellà i anglès. Els joves, en que siguin fills

d'espanyols o parla hispana, aprenen i parlen la llengua nativa o sia l'anglès, per tant ens veim obligats a celebrar també amb aquest idioma.

Vostè ja tenia coneixements d'anglès quan era a Artà?

No, cap mena de noció. El vaig aprendre a Texas amb una professora que em donava classes i poc a poc el vaig aprendre. Els anys passats a Mèxic quasi el vaig perdre perquè allà no el necessitava ja que tothom parlava el castellà.

Veig que tampoc ha oblidat el mallorquí?

Malgrat el parli poc, ja que només ho faig amb el meu company, les cartes que reb i la lectura de la vostra estimada revista, i també quan venc a Artà, cosa que succeeix quasi cada any.

Quins mallorquins ha tractat a Amèrica?

Amb el P. Rigo, natural de Manacor, mort l'any 1980 a Mèxic i també el P. Miquel Salom de Vilafranca, també mort el 1972. Aquest va ser el fundador de la Missió a Mèxic. Ells sembraren molt bona llavor, i del P. Rigo me'n vaig sentir molt de la seva mort. Era un gran company.

Quins grups de seglars té formats a la seva parròquia?

Hi ha un grup bastant nombrós de joves i adults que són com un símbol dels nostres Terciàries, però el meu ideal és formar el JU-FRA (juventut franciscana),

També hi ha un grup anomenat **carismàtics**, que tenen coses molt bones i altres que no m'agraden tant. Es reuneixen, celebren la seva fe, són molt moderns i passen dels 80, éssent el seu ideal la renovació per a la espiritualitat.

Em consta que fa molts d'anys que és subscriptor de la nostra revista BELLPUIG. Li agrada reber-la?

Sí, som subscriptor des de fa molt de temps i el reb molt gustosament ja que és quasi tot el meu contacte amb el poble d'Artà. Us agrairia que el m'enviassiu sempre allà on vagi.

Creu que haventhi tanta falta de sacerdots a Mallorca, és normal que encara en destinin tants a les missions?

El Concili Vaticà II diu que cada nació ha de cuidar les seves vocacions, ara bé, com que Amèrica hi ha de tot, pens que és bo que els ajudem.

Es vostè conservador o progresista?

Som més bé conservador, però admet el progrés encara que no compartesqui del tot les seves formes.

Pensa acabar la seva vida a les missions, o desitja retirar-se prest a la seva Mallorca?

Jo sempre he posat el meu servei a disposició dels meus superiors. Si m'arriba l'hora de la jubilació, sí que m'agradaria retirar-me al meu poble d'Artà, on hi tenc tota la família.

Ens acomiadem d'aquest home que quasi tota la seva vida l'ha dedicada a la tasca de pescar ànimes fora de la seva terra, i que malgrat li agradaria retornar a Mallorca, té ben clar que el seu lloc és on faci més falta, seguint sempre les directrius dels seus superiors. Esperem però, que els darrers anys de la seva vida els pugui passar amb els seus familiars al seu poble d'Artà.

G. Bisquerra.

Anada a Sant Salvador de Felanitx

El passat divendres, 28 d'octubre unes cinquanta persones varen participar a l'anada a S. Salvador de Felanitx a peu.

Partiren de S. Salvador d'Artà a les 5 del matí. Després d'haver cantat "Vos sou nostra llum primera", encara entre badalls, sentint els saluts dels galls i cans, la gent va començar a caminar fins a S. Llorenç.

A les set cafè amb galletes i fins a N'Es Rebot de Manacor. Allà s'havien de voure tots.

Eran les vuit i mitja, peus en remull i bon berenar: botifarrons, sobrasada, formatge, fruita, ... Refrescats i repostes les energies, de nou a caminar cap a Felanitx.

En Toni Carrió, Tomeu Cin-

to, i mitja dotzena més, volaven més que caminaven. A les 10'45 eren en el camp de futbol de Felanitx, i una hora més tard a S. Salvador. Els darrers, les persones més majors, arribaren una hora i mitja més tard, i molt feren. A S. Salvador hi va haver exposició de bófegas. Uns anaren al bar, altres a l'església i altres a les dues bandes. A les dues a menjar paella, i a les tres i mitja ja tornaven cap aquí.

Aquesta es la segona marxa organitzada pel grup de "marxosos" que es veuen a Can Faro. La cosa va començar amb gent que hi havia fet promeses a la que es va anar sumant gent simplement pel gust de caminar. La propera...

Macas

Grup d'excursionistes que dia 28 d'octubre anaren a Sant Salvador de Felanitx.

PROGRAMA CITA PREVIA

PARA NO ESPERAR LLAME

56 27 00

A partir del proper 13 de novembre posa en funcionament el programa de Cita Previa a la "Unitat sanitària local" d'Artà, més coneguda com l'Hospital.

Segons diu la propaganda distribuïda, els pacients "podran concertar cita immediata amb el seu metge de capçalera, pediatra o odontòleg, simplement cridant per telefon o acudint personalment...a l'instant les indicaran l'hora a la que poden passar per la consulta..."

L'objectiu d'aquest programa és evitar als usuaris de la sanitat pública esperes inútils i "oferir una assistència més pròxima i personalitzada".

Un programa similar en part a aquest ja funciona a Artà des de fa dos anys. Fins ara els malalts sol·licitaven hora per a la consulta de 12.30 a 13 h. del migdia passant per l'Hospital, o per telefon des de la Colònia de Sant Pere. Aquest servei el cobria l'ATS del Centre i es veia molt limitat per falta de personal. Per fer-ho d'ara en davant, l'Insalut ha dotat l'Hospital d'un auxiliar administratiu i una nova línia de telefon, 56 27 00, únic número pel que es donaran les cites.

El que no està molt clar és què feran amb els malalts que sol·licitin cita per l'odontòleg o pediatra que oferta l'esmentada propaganda, ja que a l'Hospital només hi ha en aquests moments tres metges de capçalera, un ATS., una matrona i la nova auxiliar administrativa.

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA

Isabel Solano
Esteticista titulada

Carrer Joan XXIII, 19-1º - Tel. 56 29 50
ARTA (Mallorca)

Maquillatges
Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials i corporals
Tractaments anticelulítics
Drenatge linfàtic.

NOVETAT

Tenim a la seva disposició:
DEPILACIÓ ELECTRICA

SE NECESITA

Aprendiz o Ayudante
DE CARPINTERO

Informes:

CARPINTERIA SANCHO

C/. Ciutat, 63 - ARTA
Tel. 57 80 83

De La Colònia

A. Genovart

EL POBLE HONORA
LA NOVA BEATA

El passat diumenge dia 22 d'octubre, a les 6 del capvespre se celebrà una missa d'acció de gràcies per la nova Beata Sor Francina Cirer, fundadora de la comunitat de Germanes de la Caritat de Sencelles. El temple parroquial s'omplí de gom en gom, ja que la nova Beata té molts devots en el nostre poble; aquesta devoció vé de temps enrera perquè les Germanes de la Caritat l'han anada inculcant als infants des de petits.

A l'acte religiós, li seguí un berenar a cà Ses Monges que havia estat preparat per les dones del poble. Fou un moment de trobada i germanor, i al mateix temps una ocasió per agrair a les monges tot el que fan pel poble, des de les primeres lletres que ensenyen als infants, fins a les cures d'urgència o el fet de trobar-les sempre disponibles. El poble demostrà una vegada més que estima les monges.

BUNYOLADA

Per les Verges no hi ha costum de fer serenates, però el que és una bunyolada, aquesta sí que es fa i té molt d'èxit. Al Centre Cultural el dissabte dia 21 d'octubre, festa de les Verges, el mateix Centre i l'Associació de la 3ª Edat, organitzaren una gran bunyolada a la que hi participaren nombroses persones que pogueren ensaborir aquest producte tan nostre i tan típic que encara que tenguí forat, té molt d'aprofitable i més si un en va una mica endarrer. N'hi va haver que es posaren bé.

NETEJA DE VORERES

Encara que sembli un miracle és una realitat; S'ha fet una millora a la carretera C-712 d'Artà al Port d'Alcúdia, que és la que empram els Coloniers sempre. S'han netejat les vores. Ho havíem demanat mil vegades i ni cas. Ara cal esperar que l'eixamplin i asfaltin. Quan? Tal volta l'any 2000.

ROBATORIS

El fet ja s'ha repetit varies vegades, però no per això deixa de ser notícia. A principis de la setmana passada, els lladres entraren a diversos establiments públics, entre ells el Club Nàutic, a la boutique, i a algunes cases particulars; intentaren també entrar al restaurant El Pescador, però la seva presència fou notada i es pogué evitar que fessin la mateixa endemesa de les altres bandes, això és, apoderarse de doblers, joies i roba. Sembla que aquests "visitants" coneixen les peculiaritats de cada un d'aquests llocs i si estaven habitats o no a les nits.

MANIOBRES NAVALS
A LA BADIA

Per espai d'una setmana, vaixells de guerra de diferents països de la OTAN, han estat fent maniobres a les aigües de la nostra badia. La seva presència no ha passat desapercibuda ja que moltes vegades els vaixells s'aproximaven bastant a terra. Per aquest motiu els pescadors han tengut dificultats a l'hora d'endinsar-se a mitjan badia perquè l'esquadra navegava amunt i avall tot el sant dia.

DONACIO DE LLIBRES
PER PART DEL CIM

L'antiquada biblioteca del Centre Cultural s'ha vist afavorida amb una bona dotació de llibres (enciclopèdies, diccionaris, etc.) que han estat donats pel Consell Insular de Mallorca. Per la seva part, l'Ajuntament ha regalat unes estanteries noves de trinxera que donen un aspecte diferent i agradable al local on acudeixen els al·lots per realitzar les seves tasques escolars, especialment les de consulta. Quan l'Ajuntament disposi d'unes dependències adequades -cosa que ja passa d'hora- quedarà constituïda la biblioteca municipal. El local que té l'Ajuntament i que fa servir com a dispensari mèdic és del tot insuficient per poder desenrotllar qualsevol casta d'activitats, exceptuant la cobrança dels

ecos

NACIMIENTOS:

Dia 29 de Setiembre.- Marc Bisbal Salom. Hijo de Bartolomé y Antonia. C/. San Marcos, 17 - Colonia.
Dia 4 de Octubre.- Ana-Mateo Morey Cámara. Hija de Mateo y Ana María. Vilanova 27.
Dia 12.- Marc Rosselló Gelabert. Hijo de Simón y Margaritabel. C/. Siquia 7.
Dia 15.- Leticia-Blanca Cruz Nicolau. Hija de Oswaldo y María.
Dia 24.- María Morey Sancho. Hija de Jaume y Caterina. C/. Grec 9.
Dia 28.- Antonio-Javier García Nebot. Hijo de José-Antonio y María-Isabel. C/. Ciutat 31-24.

MATRIMONIOS:

Dia 7 de octubre.- Antonio Esteve Rosselló con Jerónima Sureda Alzamora. Nuevo domicilio: Molí d'en Leu.

DEFUNCIONES:

Dia 4 de octubre.- Juan Ferrer Moyá. 70 años. Colonia San Pedro.
Dia 11.- José Crespo Alvarez. 92 años. C/. Ciutat 26-29.
Dia 13.- Miguel Pascual Amorós. 54 años. a) Patró, Mestral 10.
Dia 15.- Miguel Artigues Gili. 84 años. a) De So Na Sopa. C/. Botovant 20.
Dia 23.- Juan Nicolau Fons. a) Roig. 78 años. C/. Lladoner 11.
Dia 26.- Miguel Castellano León. 75 años. C/. Mestral 34.
Dia 28.- Magdalena Fito Cantó. 59 años. a) Fito, Palma.
Dia 28.- Juan Pastor Riera. 73 años. a) Jardí. Manacor.

imposts; per això sí que hi ha lloc.

DESAPAREIXEN
SENYALS DE CIRCULACIO

Una de les curolles que tenen els "gamberros" per al seu disfrut personal és llevar qualque disc de circulació; així ho han fet varies vegades amb algunes de les senyals de direcció prohibida al carrer Jaume II i altres de la zona de Ca'n Llaneras. L'Ajuntament, cansat de posar els discs, ha ordenat llevar els que quedaven, per lo qual ara a un tram de varis carrers de l'esmentada zona es pot circular en les dues direccions aquí on abans estava prohibit. La notícia dona per fer-ne algun comentari, no obstant ho deixam al criteri del lector, que segur en treurà qualque conclusió.

esports

FUTBOL

PREFERENT: ANAM PER BON CAMÍ

ESPORLES 2 ARTA 0
 ARTA 1 MARGARITENC 2
 MURENC 1 ARTA 1
 ARTA 4 POBLENC 1

Comentari:

Els darrers partits l'Artà ha estat molt irregular perdent bastants de punts a Ses Pesqueres però ha duit també qualche positiu de fora.

D'Esportes no duguérem res positiu i contra el Margaritenc a Ses Pesqueres es perderen els dos punts malgrat l'Artà va lluitar molt, però de res va servir perquè els adversaris saberen aprofitar més les ocasions i el resultat els fou favorable al final del partit per 1-2.

De Muro es va dur un positiu, i l'empat a un gol va ser el resultat final, no fent cap dels dos equips gaire més per desempatar.

Contra el Poblenç a Ses Pesqueres l'Artà va guanyar un partit que de principi ningú ho veia gens clar perquè a la primera part el poblers posaren a l'equip local

contra les cordes en més d'una ocasió, així i tot arribà el descans amb l'empat inicial. A la segona part l'entrenador local va fer dos canvis que donaren un bon resultat ja que als pocs minuts en Niéto inaugurà el marcador d'un fortíssim xut de fora de l'àrea. Tots els jugadors s'animaren, l'equip anava més conjuntat i la davantera feia incursions perilloses cap a la porteria contrària i poc temps després vingué el segon gol obra d'en Ginard, també de fora de l'àrea; el Poblenç va acurçar distàncies amb una mala jugada de la nostra defensa, però encara l'Artà s'encoratjà més i vingueren dos gols, un d'en Ginard i l'altra d'en Quique que varen sentenciar el partit.

Així podem dir que hi hagué una part per equip, però l'Artà va saber resoldre amb 4 gols i els poblers no saberen aprofitar gairebé les seves ocasions.

Esperem que aquest darrer resultat no sigui un "espèjisme" i el proper rival de

torn també caigui derrotat pels nostres colors. Suposam que l'entrenador tendrà els seus motius per fer els canvis a la segona part, però creim més eficaç resoldre els partits a la primera part amb l'equip inicial titular.

G.B.

ALTRES RESULTATS

ALEVINS:

AVANCE 0	MONTUIRI 1
ALGAIDA 3	AVANCE 2
AVANCE 5	PETRA 1

INFANTILS:

C. PICAFORT 1	AVANCE 1
LA SALLE 1	AVANCE 0

BENJAMINS:

P. CRISTO 5	AVANCE 1
PORRERES 7	AVANCE 2

Amistós:

CARDASSAR 0	AVANCE 2

JUVENILS:

LLOSETA 2	ARTA 0
LLUBI 1	ARTA 1
ARTA 0	B.R.LIULL 2
ARTA 1	BARRACAR 6

BASQUET

RESULTATS SENIOR MASCULI

Sanimetal 66 (36 : 30)

Gesa Alcludia 74 (36 : 38)

1 triple (Serra), 17 tirs lliures de 26.

Roger (14), Serra (10), Carrió (4), Vaquer I (2), Ginard (10), -cinc inicial-, Gili (1), Galan (-), Ferrer (8), Vaquer II (18).

Eliminat Ferrer, min. 36.

Sa Pobla 80 (40 : 40)

Sanimetal 54 (25 : 29)

1 triple (Vaquer II); Tirs lliures 15/32

Gili (2), Serra (8), Carrió (4), Ginard (5), Vaquer II (21), Vaquer I (8), Galan (6).

24 personals, eliminat Ginard (min. 35).

Sanimetal 63 (30 : 33)

Marratxí 50 (26 : 24)

Tirs lliures: 12/24

Roger (8), Serra (15), Carrió (6), Ginard (5), Vaquer II (9), -cinc inicial-, Gili (1), Galan (10), Ferrer (10).

Eliminats: Carrió (min. 40), Galan (min. 30)

RESULTATS SENIOR FEMENI

Costa Calvià 67

Esports Juma 32

Esports Juma 20

Juvent 71

Esports Juma 31

Puigpunyent 44

Propers partits:

Dia 12 de Novembre:

Joan Capó

Sanimetal

Dia 19 de Novembre:

Sanimetal

Gràfiques Badia

POPULE MEUS, quid feci tibi per haver-hi tanta paperassa per tot arreu? L'estat "paperari" del poble lluu com el serol antic. La dermatosi urbana, ha esdevingut en psoriasi crònica. Davant tal situació caòtica brutal, no queda més solució que emprar mà de ferro pels autors depositaris de les deixalles electrodomèstiques, els quals abocaires han pres per un femer comunal els contenidors dels voltants del casc urbà. Estam d'acord que manca civisme i higiene, però les nostres autoritats són massa benevolents, a l'hora d'aplicar la llei als infractors que fan ús indiscriminat de la porqueria. En el carrer Vicari Far, hi ha qualcú que s'empara en la foscuria, per amollar-hi tota mena d'incongruències. De veritat, creim que si s'ho prenguéss amb una mica de fermesa, no es cometrien semblants desgavells atemptatoris a l'estètica de la més pura i simple obligació que tenim els ciutadans de respectar-nos uns als altres. Un lloc sagrat com el cementiri, és objecte d'una depredació ecològica descomunal. No mos vénguin en romanços de la cultura estrangera. Perquè en el que fa referència als fems, hi ha estrangers que donen bon compte i exemple del que no s'hauria de fer. No existeix un servei de recollida? Doncs, per què no l'aprofitam? La ferrailla, geleres, cuines, rentadores, televisors, llits, cossols, matalassos, termos, plàstics, "habeas corpus" caners, etc. en lloc d'abocar-los allà on ve bé, que no es més fàcil avisar a la Sala i que un camió especial els recollesqui? Si els responsables no prenen mesures serioses, Artà va camí del Guinness. Qui la fa, que la pagui. Fora contemplacions. Suposam que la present campanya de neteja serà pràctica. Del contrari, per avall Paco. Sabem, perquè ho sofrim en pròpia carn, que agranar és humillant. Les dones que majorment es queixen de la brutícia, elles no són capaces sinó de rentar una mica la cara a les voravies, deixant l'escombrada surran de la voreta del carrer i adéu si te'n vas i no tornes. Aquesta usança seria molt bona d'abolir si l'Ajuntament predicàs amb l'exemple. O sigui, portar el poble net i, després, qui per berres l'embrutàs, un càstig exemplar. Enca-

Xerrim-Xerram

ra no fa un any, un servidor netejava la Plaça Nova un dimarts de mercat. Passaren tres dones casades i, per afegitó, "de profesión sus labores". Anaven empimpol·lades, caranetes i una mica els ulls envernissats. A l'altura meva, Nos, diplomat amb el flamant títol "d'ingenieru do carru do merda", donàvem cebes a uns xoquins plens de crema podològica (ubicats als dominis d'un venedors de sabates), al mateix temps que barrejats amb un producte llefiscós conegut pel poble amb el subtil nom de gargall dejú. Les tres mestresses, a la vista d'aquell inesperat espectacle famater, esvergaren uns morros de figa que gairebé s'esqueixaren les queixeres. -"Ai, digué una. Si aquest fos homo meu, pus mai me posa mà damunt". Au, idò, facem acte de contrició, començant per l'Ajuntament. No oblidem que Artà som tots i la sogra Hisenda. El blat dins el graner i els fems dins el femer.

FEIM UNA CRIDA a les persones de pa blan, que reberen la papereta del vot al domicili particular. Senyores i senyors. Benvolguts artanencs. Ni En Felipe ni ningú vos envià ni demanà personalment el prec de què el votàssiu. Bones feines tendria. Ell ja en té prou amb la Moncloa, la Bodeguia de Son Anxo, En Colau Cuadrado, En Julio Panchita i Na Carmen d'Andalusia que està més bona que la seva tia, sobretot si la comparem amb el rostre sinistre del Senyor Guerra i el piano del Narcís Serra. Com que de política anam calçats per aigua, no en podem dir res. Complirem anant a votar i foris. Tanmateix, en les actuals circumstàncies, tendrem socialistes per 100 anys. Cosa que no ens desagrada, perquè així ho podríem veure amb 160 anys a l'esquena.

JA QUE HAVEM ESCAPOLLAT la política, vegeu una mostra que, procedent de Banyalbufar caigué a les mans d'En Miquel Tous. Nosaltes, a En Miquel, sols el podem aluiar de lluny. Ens supera de llarg. No obstant, farem pública una frase encunyada pel diabòlic

poeta Joan Mesquida, únic diaca que sap vermar quaresmes pels darrers dies i que diu: "En Tous és un perruquer que, a més de tallar cabells, pentina paraules".

RESUMEN DEL PASADO, DEL PRESENTE Y LA SOLUCION DEL FUTURO

Cuando el Caudillo vivía dentro de España llovía, pero Franco murió y la España se secó. Luego vino Adolfo Suárez y destruyó los olivares. Después vino Calvo Sotelo y aumentó el paro obrero. Anda que si llega Landelino nos deja sin pan y vino. Y si llega Carrillo nos limpia hasta los bolsillos. Pero para colmo de males, entra Felipe González, y nos deja sin pan ni cereales ni agua para los bancales. Si quieres poco pan y poca carne vota a Fraga Iribarne.

RESUMIENDO

Si quieres tener dinero seguridad y un buen empleo vota a RUIZ MATEOS. El levantó Rumasa e igual levantaría ESPAÑA para ello tiene coraje mucho valor y mucha garra y a los SOCIOLISTOS muchas ganas.

Si comulgas con estas ideas haz copias y da guerra.

PARER POLITIC D'EN PERE XIM

Quantre les opinions, no mos hi podem posar, a un li agrada es cavalcar i l'altre va de redolons, com són ses eleccions. Pareix que mai han de passar i mos passen a trompons. A més de dos dins Artà ja li cauen es calçons. La comandera és grossa, qualsevol no pot mandar, ells a peu hauran d'anar si no poden en carroça. Més de tres cap a la fossa si no poden comandar. S'exposen a fer destrossa. Pegaran a Sa Tudossa o de cap a dins la mar i per premi una crossa.